

НОВІТНІ ПІДХОДИ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Рассадникова С.І.

*кандидат економічних наук, доцент,
старший науковий співробітник,
доцент кафедри економіки і міжнародних економічних відносин
Міжнародного гуманітарного університету
м. Одеса, Україна*

У сучасних умовах глобалізаційних викликів, війни, турбулентного зовнішнього середовища особливої уваги потребує осмислення та узагальнення новітніх підходів, передового українського та світового досвіду викладання економіки з метою вироблення концепції та стратегії збагачення та подальшого розвитку освіти на новому якісному рівні в Україні, підготовки високопрофесійних фахівців для відновлення економічної міцності держави, підвищення економічної безпеки України та вітчизняного бізнесу.

Використання інноваційних та новітніх підходів до навчання економічним дисциплінам пов'язано не тільки з необхідністю реформування освіти та її відповідності сучасним вимогам та також дією негативних чинників, загроз для суспільства (пандемія, військовий конфлікт, інформаційна пропаганда та інше). Міграційні процеси та переміщення молоді під час військового конфлікту викликає потребу впроваджувати інформаційно-комунікаційні технології, дистанційне навчання для охоплення різних верств студентів можливістю навчання актуальним економічним дисциплінам.

Протягом останніх двох десятиріч, відбувається перехід від традиційного навчання до навчання на базі комп'ютерних технологій. Сучасні інформаційні технології дають змогу підвищити та вдосконалити ефективність освітнього процесу. В Україні розвиток дистанційного навчання прискорився з ухваленням Законів «Про Національну програму інформатизації», «Положення про дистанційне навчання» та впровадженням кредитно-модульної системи навчання [1, с. 7].

На сучасному етапі важливим є використання інноваційних методик викладання економічних дисциплін у закладах вищої освіти [2, с. 135], серед яких є активні та інтерактивні, тому що для сучасного майбутнього фахівця з економіки важлива активна участь у навчальному процесі та

творчо-пошуковий підхід. У процесі такого навчання між усіма учасниками навчального процесу виникає діалог, співпраця, виконуються творчі завдання, шукаються рішення проблемних ситуацій, студенти вчаться аналітичному та критичному мисленню.

У сучасній методиці викладання найбільш прийнятною виявилася класифікація, побудована на дієвому підході до навчання. Згідно з нею існують методи [3, с. 136]:

а) які забезпечують опанування навчального предмета (словесні, візуальні, практичні, репродуктивні, проблемно-пошукові, індуктивні, дедуктивні);

б) які стимулюють та мотивують навчально-наукову діяльність (навчальні дискусії, проблемні ситуації, професійно-орієнтовані ділові ігри, творчі завдання, пошук і дослідження, експерименти, веб-квести, конкурси, виставки, вікторини тощо);

в) методи контролю і самоконтролю у навчальній діяльності (опитування, залік, іспит, контрольна робота, тестові завдання, портфоліо, питання для самоконтролю, у т. ч. через комп'ютерні освітні системи).

Перспективними напрямками застосування новітніх підходів до викладання економіки можливо віднести: кейс-метод (case study) щодо виявлення проблемної ситуації та її реального опису, активні обговорення та дискусії на практичних заняттях, ділові ігри студентів з відпрацюванням конкретних економічних процесів, які потребують вирішення, конкретна навчальна розробка бізнес-плану, дискусія із запрошенням фахівців; брейн-стормінг («мозковий штурм»); метод інтерв'ю.

У закладах вищої освіти для підготовки майбутніх фахівців з економіки використовуються такі форми, методи та прийоми навчання та викладання [2, с. 136]: метод кооперативного навчання; проблемні методи; частково-пошукові методи; дослідницькі методи; метод проєктів; моделювання; тренінги; програмно-рольовий метод генерування ідей; робота в малих групах; гра «компетентність»; імітаційні ігри тощо.

Впровадження в навчальний процес інноваційних методів, які підтвердили ефективність їх використання, інформаційно-комунікаційних технологій викладання економіки безумовно важлива для підвищення якості освіти, засвоєння знань та отримання необхідних компетенцій та навичок практичного застосування знань, сприяють оновленню та реформуванню економічної освіти та надання нового імпульсу навчанню в Україні.

Список використаних джерел:

1. Сідельнікова В.К. Дистанційне навчання як вимога сучасності : Матеріали науково-методичної конференції викладачів економічного факультету ХНПУ імені Г.С. Сковороди: Нові технології економічної освіти: можливості та результати впровадження у навчальний процес. Харків : ХНПУ, 2018. 79 с.
2. Рядинська І.А. Інноваційні методи викладання при вивченні економічних дисциплін у закладах вищої освіти України. *Бізнес Інформ*. 2021. № 1. С. 134–138. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-1-134-138>
3. Каролоп О. Інноваційні підходи до формування та розвитку професійної компетентності майбутніх бакалаврів готельно-ресторанної справи. *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія «Педагогіка»*. 2020. Випуск 10(19).